

Het beoordelen van waarnemingen van zeldzame libellen

De Commissie Waarnemingen Nederlandse Odonata (CWNO) beoordeelt waarnemingen van zeldzame libellen welke opgestuurd worden voor opname in het bestand van NVL/EIS/De Vlinderstichting. Op deze manier wordt er een bestand aangelegd dat een zekere mate van betrouwbaarheid heeft voor de zeldzamere soorten. Niet alleen wordt zo de kwaliteit van kennis over verspreiding en van eventuele publicaties verhoogd, maar ook is een bestand van hogere betrouwbaarheid van meer waarde als beschermingsmiddel. Tevens wordt door de noodzaak om goede beschrijvingen te maken en te beoordelen, de kennis van libellendeterminatie in het algemeen en bij de waarnemers versterkt.

Daarom het verzoek om sommige waarnemingen (hieronder staat welke) dusdanig vast te leggen dat deze door de CWNO beoordeeld kunnen worden. De beoordeling gebeurt aan de hand van documentatie welke de waarnemer voorlegt. Goede documentatie bestaat uit foto's, dia's, goede tekeningen (achterkant waarnemingsformulier!) en/of beschrijvingen. Gebruikte determinatiekenmerken uit de literatuur worden niet alleen vermeld, maar er wordt ook beschreven wat er gezien is. Het geheel wordt vergezeld van de waarnemingsomstandigheden en namen van evt. medewaarnemers. Op de achterkant van het waarnemingsformulier is ruimte voor dit alles gereserveerd, maar losse bijlagen zijn ook van harte welkom. Alles kan gewoon naar de Vlinderstichting worden gestuurd t.n.v. Libellenwaarnemingen, De Vlinderstichting, postbus 506, 6700 AM, Wageningen.

Welke waarnemingen dienen dit jaar ter beoordeling voorgelegd te worden?

Op de formulieren staat op de achterkant per soort aangegeven welke niet beoordeeld worden, welke altijd wel beoordeeld worden en welke soorten alleen buiten de 'bekende plaatsen' beoordeeld worden. Hieronder staat hoe deze bekende plekken voor komend veldseizoen (1998) gedefinieerd zijn. De hernieuwde kennis over de verspreiding van libellen (steeds meer libellen blijken gelukkig minder zeldzaam, en een aantal neemt zelfs duidelijk toe) maakt dit nodig.

Een aantal soorten is in categorie gedaald (dus van 1 naar 2) ten opzichte van het waarnemingsformulier, en behoeven niet altijd meer worden beoordeeld. Het gaat om AESHSUBA, CROCERYT, ORTHBRUN, SOMAARCT, SYMPPEDE, SYMPPEDE. Zij komen dus in het onderstaande lijstje terug met bekende locaties. Van alle andere soorten met 2 sterretjes voor de naam achterop het formulier, worden alle waarnemingen beoordeeld (dus ook van bijv. AESHAFFI, OPHICECI, SYMPDEPR en SYMPFONS!). Soorten welke in principe niet worden beoordeeld, maar welke ver buiten het gebruikelijke verspreidingsgebied of de normale vliegtijd zijn waargenomen, kunnen op verzoek van de bestandsbeheerders wel ter beoordeling worden voorgelegd (daar hoort AESHVIRI sinds nu ook bij: deze is uit categorie 2 gevallen naar 'niet te beoordelen soorten'). In deze gevallen kan dus het beste uit voorzorg al voor een goede documentatie gezorgd worden!

Locaties waarvoor waarnemingen niet worden beoordeeld

AESHSUBA: waarnemingen buiten de provincie Drenthe worden beoordeeld. Deze soort is echter lastig te herkennen, dus graag ook voor Drentse waarnemingen wat kenmerken noteren op het formulier.

AESHVIRI: deze soort blijkt gelukkig algemener dan gedacht en wordt daarom afgevoerd van de lijst van te beoordelen soorten. Waarnemingen buiten het verspreidingsgebied kunnen op verzoek van de bestandsbeheerders worden beoordeeld, dus waarnemingen van buiten de laagveengebieden en de nabijgelegen zandgronden voor de zekerheid wel documenteren.

CALOVIRG: waarnemingen buiten Brabant, Limburg en Bekendelle (Achterhoek) worden beoordeeld.

CERCLIND: soort in opkomst, alleen waarnemingen buiten Brabant en Limburg worden nog beoordeeld.

COENHAST: uit 1997 zijn slechts 7 waarnemingen bekend! Deze soort maakt dan ook grote kans naar categorie 1 te verhuizen (daarvan worden alle waarnemingen beoordeeld). Voor komend seizoen worden waarnemingen buiten het Grevenschutven, Klein Hasselsven, Klokke-torenven en Haaksbergerven beoordeeld.

CORDBOLT: waarnemingen buiten de Meinweg en Haeselaarsbroek worden beoordeeld (al lijkt de Haeselaarsbroek ontvolkt).

CROCERYT: waarnemingen buiten Terneuzen (nog steeds aanwezig?), Kasteel Westenhove, ENCI-groeve en De Doort worden beoordeeld.

GOMPVULG: alleen de Beerze, de Keersop en de Buurserbeek kunnen al bogen op een reeks waarnemingen door de jaren heen. Waarnemingen buiten deze locaties worden beoordeeld.

LEUCPECT: waarnemingen buiten Het Hol/Kromme Rade en De Wieden/De Weerribben worden beoordeeld.

ORTHBRUN: waarnemingen buiten zuidelijk Limburg en de groeve van Winterswijk worden beoordeeld.

ORTHCOER: waarnemingen buiten zuidelijk Limburg, Budel-Dorplein (Brabant), de Meinweg, de Diepen (Nijmegen), de Plateaux (Brabant), omgeving Weert en groeve Winterswijk worden beoordeeld.

SOMAARCT: alle waarnemingen buiten de Brunsummerheide worden beoordeeld.

SOMAFLAV: waarnemingen buiten Budel-Dorplein (Brabant) worden beoordeeld.

SYMPFUSC: waarnemingen buiten Brabant en Limburg worden beoordeeld.

SYMPPEDE: waarnemingen buiten de Weerribben worden beoordeeld.

SYMPPEDE: waarnemingen buiten de Plateaux (Brabant) en omgeving Weert worden beoordeeld.

Veel succes iedereen met het documenteren, maar bovenal veel plezier in het veld!

Namens de CWNO en NVL,

Pim Edelaar
De Dageraad 3
1797 SK, Den Hoorn
tel. 0222-319407
email: edelaar@nioz.nl